

Shoveling Snow on Shabbat – It's a Mitzvah

Q: Am I allowed to shovel or to spread salt on snow on Shabbat?

A: It is a mitzvah to shovel the snow from your walkway and sidewalk on Shabbat, as well as to offer help to an elderly neighbor, whether a Jew or a non-Jew. It is allowed to shovel from paved and unpaved surfaces, as well as to spread salt.

Q: Why is it a Mitzvah?

A: Because packed snow turns into ice and presents a great danger. The importance of removing hazards from public property is such that it overrides any rabbinic prohibitions, as written in Shulhan Arukh: (אורה חיים שה:יה) במקום הזיקא דרבים לא גזור רבנן שבות

According to Halakhot Gedolot, quoted by Rabbenu Nissim (on Rav Alfasi, Shabbat 19:2), when there is a potential danger for the public, even Biblical prohibitions are suspended:

והרב בעל הלכות ז"ל התיר עוד אפילו איסורא דאורייתא ... שהרב ז"ל סובר דנזקא דרבים כסכנת נפשות חשיב לך

The danger of slipping on ice is not to be taken lightly. R Menashe Klein writes in his Mishne Halakhot (4:45):

מטעם זה הוא חוק המדינה שכל אחד מחויב להסיר השלג מלפני ביתו שלא יתזקו רבים... וכ"ש בזמן שהשלג מתפשר קצת ואח"כ יקפה ונעשה גליד שבאמת סכנה לצאת והוה ודאי היזק לרבים

For that reason the law requires each citizen to clear the sidewalk in front of his house, in order to remove hazards... even more so when the snow becomes ice and makes walking extremely dangerous...

Q: Would anyone permit carrying where there is no eruv because of the danger of slipping on ice?

A: Yes. R Ovadia Yosef writes (Yalkut Yosef Shabbat 2:301:7) that one is allowed to carry a walking cane, even without eruv, if there is ice on the road, or while walking on an inclined road.

Q: I heard the argument about danger, but I also heard that since everyone is aware of the snow they have the responsibility to be careful. In other words, why should I clean the path, on Shabbat, for other pedestrians?

A: This argument is false since all roads are covered in snow, and the pedestrian do not have an alternative, as R Menashe Klein writes (Mishne Halakhot, 4:45)

העברת שלג [מותרת] כיון שנפל השלג בכל הרחוב וההיזק הוא בכל מקום שידרוך כף רגלו אם כן מה מועיל לזה הכרת ההיזק כיון שאין להם לרבים דרך אחר לילך...

More forcefully writes R Shelomo Ben Tzemah Duran (Spain, 1361-1444; Tashbetz, 1:137):

החלוק בין דברים הנראים לדברים שאינם נראים אינו נראה נכון לאיסור שבות במקום היזק... דהא אמרינן... שאין דרכן של בני אדם להתבונן בדרכים

You cannot make a legal distinction between easily seen obstacles and those which are not easily seen... since it is written in the Talmud that it is typical for people to walk without watching their step...

Q: I heard that shoveling snow is like demolishing (סותר) or plowing (חורש), is it true?

A: The Mishna Berurah (320:36) mentions such an opinion but rejects it for being a minority opinion. He concludes that the concept of construction and demolition does not apply to water, even in solid state:

שבירת הקרח אינה מלאכה... כתב המ"א דבנהר או באר אסור... אבל הרבה אחרונים חולקין עליו וסבירא להו דשם מים עליהן ואין שייך בו בנין וסתירה, ולצורך שבת יש להקל

R Menashe Klein (ibid.) supports the Mishna Berurah and adds that the concern of plowing does not apply to snow removal:

המפנה שלג לדעתי אינו דומה לגבשושית ולית ביה משום בונה כלל כיון דשלגים מפשרים מאליהם...ופשוט
דהמפנה שלג בשדה בשבת לית ביה משום חורש

Q: But isn't snow Muktzeh? And if not, can I make snowballs on Shabbat?

A: Snow, just like rain, is not muktzeh. The Talmud (Shabbat 52:1) says that one can put snow or hail into a cup or bowl, and the overwhelming majority of Poskim, from the Geonim to modern times, rely on the Talmud and agree that snow is not Muktzeh. R Ovadia Yossef agrees and adds that it is even allowed to make snowballs:

...השלג אינו מוקצה אף כשירד בשבת... עשיית הכדורים [כדורי שלג] ...יש לדון בזה להקל... ואין לחוש
בזה לבונה (ילקוט יוסף שבת ב, הערות סימן שח-שיג)

Q: Who else agrees that it is not Muktzeh?

A: Here is a partial list:

תשובות הגאונים שערי תשובה, רב משה הכהן גאון ישיבת סורא 820-830, סימן רמב; ספר הלכות גדולות
סימן ז, פרק כד; וכן כתב הריטב"א על שבת, שם, שמותר לתת בידיו; וכן ברא"ש שבת ד:יג; פסקי ריא"ז
שבת, ד:ב:ט; פסקי רי"ד, שבת שם; ספר העתים סימן כד; מחזור ויטרי הלכות שבת, כז, וכתב שנותנין ברד
לתוך יין לצננו; ספר התרומה שבת רלה; ראבי"ה חלק א, שבת ס"א רט; שבולי הלקט, שבת ס"א פה; אהל מועד
שער השבת, ד:ט; אור זרוע חלק ב, שבת ס"א ס; סמ"ק רפב; טור אורח חיים שבת שכ; בית יוסף אורח חיים
ס"א שיח; אשל אברהם לרא"ד מבוטשאטש מהדו"ב, שיב; משנה ברורה, שלח:ל; שמירת שבת כהלכתה
טז:מד, ושם הערה קי; שולחן שלמה לרש"ז אוירבך, שכ:כב; ובשו"ת ציץ אליעזר לר' אליעזר ולדינברג
ו:לד, כתב שדברי התוספתא הזו הביאוה להלכה כל הראשונים;

Q: What is the argument of the minority opinion which holds that it is Muktzeh?

A: The argument for considering it as such is that it is a new entity which did not exist before Shabbat (a new being, or Nolad). This argument, however, stemmed from the misconception that the snow forms in the air. Since we know today that snow forms in the clouds, the Halakha applies to snow the same statement mentioned in the Talmud regarding rain:

כל שכן דהוּוּ להוּ נולד דאסירי? אלא מיא בעיבא מינד ניידי - Rain is not considered a new being, since it is carried in the clouds (Eruvin 45:2)

Q: Can I spread salt on the snow on Shabbat?

A: Yes. R Ovadia Yossef writes that it is allowed since one does not directly melt the ice ומותר לפזר מלח על שלג בשבת, למרות שגורם בכך להפשרת השלג והמסתו, שאין זה חשיב כמעשה בידים. (ילקוט יוסף קצוש"ע אורח חיים סימן שכ)

Q: My boots soles leave words footprints on the snow. Can I use them on Shabbat or is it considered writing?

A: You can wear any shoes or boots. You don't have to worry about crushing ice, melting snow, or leaving footprints. R Ovadia Yosef writes so, following in the footsteps of Tosafot, Rashba and the Ben Ish Hai:

דורס אדם בשבת ברגליו שלג או ברד... ואף על פי שהשלג או הברד נימוחים... ואפילו מי שנועל נעלים שחקוק בסוליה שלהם אותיות וצורות מותר ללכת בהם על גבי שלג או על חול (ילקוט יוסף קצוש"ע אורח חיים סימן שכ)

Have a safe, warm, and wonderful Shabbat

